

A בס"ד
Intro
Today we will learn בע"ה of דף נ Some of the topics we will learn about include.
The description of נצל
The case in which נצל is only מטמא through קרש והרתיח;
The case in which נצל is מטמא even without קרש והרתיח;
The case in which נצל is NOT מטמא even with קרש והרתיח.

A

The description of...
נצל

Which נצל is ONLY מטמא through קרש והרתיח

Which נצל is מטמא even WITHOUT קרש והרתיח

Which נצל is NOT מטמא even with קרש והרתיח

B The question of יש נצל לבהמה
The Halachah of ניצוק;
If a person pours משקים טהורים from one כלי, one utensil, into משקין טמאין that is in another כלי;
For most משקים טהורים, the משקים טהורים in the first כלי remain טהור, because ניצוק אינו חיבור
The flow that goes from one כלי to the other does NOT connect the two bodies of liquid as one. However, for certain משקים טהורים, the משקים טהורים become טמא, because we do say ניצוק חיבור for these משקים טהורים.
The Machlokes regarding ניצוק בית שמאי וחכמים for מקפה של גריסין

B

The question of...
יש נצל לבהמה?

ניצוק

Machlokes regarding ניצוק for מקפה של גריסין

C The question of יש ניצוק לאוכלין?

The Machlokes רבי יוחנן and חזקיה regarding the שיעור רקב

C

The question of...
יש ניצוק לאוכלין?

Machlokes regarding
שיעור רקב

D Some of the terms and concepts we will learn about include

A טמא food loses its טומאה when it is נפסל מאכילה, becomes inedible.

There is a Machlokes as to when is a food considered inedible. Some say

טומאה חמורה עד לגר

A stringent טומאה such as נבילה בשר loses its טומאה even from when it is merely

נפסל מאכילת אדם, inedible to a person.

וטומאה קלה עד לכלב

A lenient טומאה, such as טומאת אוכלין; a food that became נפסל מאכילת כלב, only loses its טומאה from when it is נפסל מאכילת כלב, inedible to a dog;

Others say

טומאה חמורה עד לכלב

Both, a stringent טומאה and a lenient טומאה, lose their טומאה only from when they are נפסל מאכילת כלב.

D

Food loses its **טומאה**
when it is **נפסל מאכילה**

Some say

טומאה חמורה
עד לגר

נפסל מאכילת אדם

וטומאה קלה
עד לכלב

נפסל מאכילת כלב

Others say

טומאה חמורה
עד לכלב

נפסל מאכילת כלב

1 So let's review ...

The previous Mishnah mentioned

על אלו טומאות הנזיר מגלה

These are the forms of טומאת מת through which a Nazir is obligated in תגלחת, he must shave-off his hair and bring

קרבנות טומאה:

על המת

ועל כזית מן המת

ועל כזית נצל

If he becomes טמא from a מת that was whole, or even from a כזית of flesh, or even a כזית of נצל;

The Gemara explains

ואיזהו נצל

What is נצל?

בשר המת שקרש

If the בשר המת softened until it became מוהל, a liquid, and then hardened. OR,

ומוהל שהרתיח

Liquid secreted from the מת, which when heated on the fire bubbles.

These are נצל from which a Nazir becomes טמא if it's a כזית, because there is a הלכה למשה מסיני that נצל is considered בשר.

1

The previous Mishnah...

על אלו טומאות
הנזיר מגלה

על המת

From a מת that was whole

ועל כזית מן המת

Even from a כזית of flesh

ועל כזית נצל

?

ואיזהו נצל?

ומוהל
שהרתיח

Liquid secreted from a מת,
which when heated on fire
bubbles

בשר המת
שקרש

If בשר המת softened
until it became מוהל,
then hardened

A Nazir becomes טמא if it's a כזית,
there is a הלכה למשה מסיני
that נצל is considered בשר

2 As ר' ירמיה explains, the Mishnah is a case of **בסתם**; the נצל was found near the **מת**, so that we know with certainty that it's from a **מת**. However, we do NOT know if the נצל originates from **בשר המת** which is טמא or from **כיחו וניעו**, mucus, which is טהור. Therefore, we test it by boiling it.

אי קרש
מוהל הוא
The Nazir is מגלח only if the מוהל hardens or bubbles, because then the מוהל is certainly from **מת**. However לא קרש
דלמא כיחו וניעו הוא
The Nazir CANNOT be מגלח if the מוהל did NOT harden or bubble, because then the מוהל is possibly merely mucus, and a Nazir cannot be מגלח and bring Korbanos for a ספק טומאה.
=====

2

ר' ירמיה
the Mishnah is a case of...
בסתם
The **נצל** was found near the **מת**, we **KNOW** that it's from a **מת**

We do NOT know if the נצל originates from...

כיחו וניעו		בשר המת
↓ טבור	Therefore, we TEST it by boiling it	↓ טמא
↓		↓
לא קרש דלמא כיחו וניעו הוא		אי קרש מוהל הוא
<p>→ A Nazir cannot be מגלח and bring קרבנות for a ספק טומאה</p>		

3

The Gemara continues:

בעא מיניה אביי מרבה

יש נצל לבהמה

או אין נצל לבהמה

Is נצל of a carcass of an animal considered בשר regarding טהור or is it טהור?

The Gemara elaborates:

There is NO question according to the opinion that holds טומאה חמורה עד לגר

A stringent טומאה such as בשר נבילה loses its טומאה even from when it is נפסל מאכילת אדם, inedible to a person, because even if נצל בהמה is considered בשר, it would NOT be טמא anyway, because נצל is נפסל מאכילת אדם.

The question is only according to the opinion that טומאה חמורה עד לכלב

A stringent טומאה loses its טומאה only from when it is נפסל מאכילת כלב, inedible to a dog, and נצל is NOT מאכילת כלב. Therefore, the Shailah is as follows:

Do we say?

אין נצל לבהמה

נצל is NOT considered בהמה, because

גמירי נצל דאתי מאדם

אבל דאתי מבהמה לא

The בשר נצל was only taught regarding הלכה למושה מסיני, but NOT for בהמה.

OR,

יש נצל לבהמה

בשר בהמה IS considered נצל, because

לא שנא

The Halachah of נצל was taught regarding all sorts of בשר.

3

בגא חנינה אביי חריבה

Regarding טומאת נבילה

יש נצל לבהמה או אין נצל לבהמה?

There is NO question according to the opinion. . .

טומאה חמורה עד לגר

A stringent טומאה loses its טומאה when it's נפסל מאכילת אדם

Even if נצל בהמה IS considered בשר, it would NOT be טמא

נפסל מאכילת אדם

Do we say... אין נצל לבהמה

אין דאתי מאדם אבל דאתי מבהמה לא

נצל IS considered בהמה, because לא שנא

The Halachah of נצל was only taught regarding טהור

The question is ONLY according to the opinion. . .

טומאה חמורה עד לכלב

A stringent טומאה loses its טומאה only when it's נפסל מאכילת כלב

The אלוה is as follows:

OR... יש נצל לבהמה

לא שנא

בשר בהמה IS considered נצל, because לא שנא

The Halachah of נצל was only taught regarding טהור

4 The Gemara wants to resolve the question from a Braisa that states
 המחוהו באור
 טמא
 If the שומן, fats, of a טהור was liquefied on a fire, the שומן is still טמא, because לא נפסל מאכילת כלב. However, בחמה
 טהור
 If the שומן was liquefied in the sun, the שומן becomes טהור. The Gemara assumes that בחמה is NOT כלב, and even so the שומן becomes טהור; apparently, because אין נצל לבהמה, and the נצל is NOT considered בשר עוף. However, as Tosfos explains, המחוהו בידים עדיף מנצל
 To liquefy by hand is superior to נצל which only becomes a liquid on its own. Therefore, it is still considered בשר עוף.
 The Gemara answers that this is NOT a proof, because even if we do say יש נצל לבהמה
 בחמה טהור
 Because
 אימת מוחי ליה בתר דאסרוה בחמה
 כיון דאסרח הוה ליה עפר
 The שומן spoils in the sun before it becomes a liquid, and spoiled שומן is כלב, therefore it is טהור.
 =====

4

The Gemara wants to resolve the question from a Braisa

<p>בחמה fats of a טהור liquefied in a <u>SUN</u></p> <p>טהור Apparently, אין נצל לבהמה</p> <p>The טהור is NOT considered כלב</p>	<p>המחוהו באור fats of a טהור liquefied on a <u>FIRE</u></p> <p>טמא</p> <p>לא נפסל מאכילת כלב</p> <p>המחוהו בידים עדיף מנצל It is still considered כלב</p>
---	--

This is NOT a proof
 Even if we DO say יש נצל לבהמה

בחמה טהור

אימת מוחי ליה בתר דאסרוה בחמה
 כיון דאסרוה הוה ליה עפר
 And spoiled שומן is כלב, therefore it is טהור

5 The Gemara cites a Mishnah
 כל הנצוק טהור
 If a person pours משקים טהורים from one כלי, from one utensil, into משקין טמאין which is in another כלי;
 For most משקים, the טהורים טהורים in the first כלי remain טהור, because ניצוק אינו חיבור
 The flow that goes from one כלי to the other does NOT connect the two bodies of liquid as one. However, חוץ מדבש הזיפים והצפיחית
 For thick honey, and honeycombs, the טהורים טהורים become טמא, because for them ניצוק חיבור
 The ניצוק is considered a חיבור, because they are extremely thick.
 The בית שמאי say
 אף המקפה של גריסין ושל פול
 Even for a thick cereal made from grits or beans, the טהורים טהורים become טמא, because מפני שהיא סולדת לאחוריה
 The ניצוק flows backward when the pouring stops, and therefore it is considered a חיבור.

5

מלפני:
 חכמים

<p>חוץ מדבש הזיפים והצפיחית Honey, and honeycombs, the משקים טהורים become טמא</p> <p>ניצוק חיבור They are extremely thick</p>	<p>כל הנצוק טהור Pouring טהורים טהורים into טמא טמא in another כלי; For MOST משקים, the משקים טהורים in the first כלי remain טהור</p> <p>ניצוק אינו חיבור</p>
---	---

בית שמאי
אף המקפה של גריסין ושל פול
 Thick cereal made from grits or beans, the **משקים טהורים** become **טמא**

מפני שהיא סולדת לאחוריה

6 רמי בר חמא asks according to the Chachamim;
 יש נצוק לאוכלין
 Do we say ניצוק חיבור for thick foods, or אין נצוק לאוכלין
 We do NOT say ניצוק חיבור for thick foods.
 Do we say?
 יש נצוק לאוכלין
 Because the reason we say ניצוק חיבור for דבש הזיפים is משום דסמיכין הוא
 Because of its thickness והכא הא סמיכין
 And these foods are also thick OR אין נצוק לאוכלין
 Because the reason we say ניצוק חיבור for דבש הזיפים is משום דאית בהו רירי
 Because the ניצוק flows backward - However, והני לית בהו רירי
 The ניצוק of thick foods does NOT flow backwards.

6

רמי בר חמא
 According to the Chachamim;

<p>אין נצוק לאוכלין for thick foods</p> <p>ניצוק חיבור The reason we say ניצוק חיבור for דבש הזיפים is... משום דאית בהו רירי The ניצוק flows backward</p>	<p>יש נצוק לאוכלין for thick foods</p> <p>ניצוק חיבור The reason we say ניצוק חיבור for דבש הזיפים is... משום דאית בהו רירי והכא הא סמיכין!</p>
--	--

והני לית בהו רירי!

7 The Gemara tries to resolve the question from the סיפא:
 The בית שמאי say
 אף המקפה של גריסין ושל פול
 מפני שהיא סולדת לאחוריה

The Gemara assumes that the Machlokes is follows:
 The Chachamim hold
 For דבש הזיפים we say ניצוק חיבור, because, as Tosfos
 explains
 אית להו רירי טובא
 The ניצוק is very strong
 However, for מקפה של גריסין we say ניצוק אינו חיבור, because
 the ניצוק is NOT that strong.

While the בית שמאי hold that even for גריסין we
 say ניצוק חיבור because
 אית להו רירי
 The ניצוק is somewhat strong.

However for other foods which have NO רירי, everybody
 agrees that ניצוק אינו חיבור even though they are סמיכין,
 thick.

So we can prove from here that
 אין ניצוק לאוכלין

7

*The Gemara tries to resolve the question
 from the סיפא:*

בית שמאי

אף המקפה של גריסין ושל פול

אפני לפא סולדת לאחוריה

The Gemara assumes:

בית שמאי	חכמים
מקפה של גריסין	דבש הזיפים
ניצוק חיבור	ניצוק חיבור
אית להו רירי	אית להו רירי טובא
<i>ניצוק is somewhat strong</i>	<i>The ניצוק is very strong</i>
	מקפה של גריסין
	ניצוק אינו חיבור
	<i>ניצוק is NOT very strong</i>

*Other foods which have NO רירי,
 everybody agrees ניצוק אינו חיבור
 even though they are סמיכין*

אין ניצוק לאוכלין!

8 The Gemara says that this is NOT a proof because they all agree that ניצוק לאוכלין
 And the Machlokes is as follows:
 The Chachamim hold
 For דבש הזיפים we say ניצוק חיבור, because משום דסמיכין
 However, for מקפה של גריסין we say ניצוק אינו חיבור, because they are NOT סמיכין.

Therefore, for other foods we do say ניצוק חיבור, because they are סמיכין.

While the בית שמאי hold that even for מקפה של גריסין we say ניצוק חיבור, because although they are NOT סמיכין, however אית להו רירי
 =====

8

This is NOT a proof
They all agree. . .
 יט ניצוק לאוכלין

<p>בית שמאי</p> <p>מקפה של גריסין</p> <p>ניצוק חיבור</p> <p>Although they are NOT סמיכין</p> <p>אית להו רירי</p>	<p>חכמים</p> <p>דבש הזיפים</p> <p>ניצוק חיבור</p> <p>משום דסמיכין</p> <p>מקפה של גריסין</p> <p>ניצוק אינו חיבור</p> <p>Are NOT סמיכין</p> <p>For other foods we DO say ניצוק חיבור, they ARE סמיכין</p>
---	---

9 The previous Mishnah continues with ועל מלא תרווד רקב
 A Nazir must be מוגלה if he became טמא from a ladle's worth of רקב, decay of the מת. The Gemara now discusses the שיעור of רקב.

חזקיה says
 מלא פיסת היד
 The amount that fills the palm of the hand;
 רבי יוחנן says
 מלא חפניו
 The amount that fills the hand and the fingers

9

Previous Mishnah continues..

ועל מלא תרווד רקב

A Nazir must be מוגלה if he became טמא from a ladle's worth of רקב, decay of the מת

?

The שיעור of רקב

<p>רבי יוחנן</p> <p>מלא חפניו</p> <p>Fills the HAND and the FINGERS</p>	<p>חזקיה</p> <p>מלא פיסת היד</p> <p>Fills the PALM of the hand</p>
--	---

- 10 The Gemara cites a Machlokes in a Braisa;
מלא תרווד רקב שאמרו
ישנן מעיקר אצבעות ולמעלה
דברי רבי מאיר
רבי מאיר says that the שיעור is the amount that is from
beginning of the fingers upward until the fingertips.
וחכ"א
מלא חפניו

The Gemara explains that רבי יוחנן certainly concurs with the Chachamim.

10

בריי"א:

מלא תרווד רקב שאמרו

חכמים	רבי מאיר
מלא חפניו	ישנן מעיקר אצבעות ולמעלה

certainly concurs with the Chachamim

From beginning of the fingers until the fingertips

11 However
 חזקיה כמאן
 לא כר"מ ולא כרבנן
 חזקיה does NOT concur with רבי מאיר nor with the רבנן?
 Because חזקיה holds פיסת היד מלא, while רבי מאיר holds
 מלא חפניו מלא, מעיקר אצבעות, and the רבנן hold

The Gemara offers two explanations in which חזקיה does concur with רבי מאיר, either because

מלא פיסת היד
 ומלא קשרי אצבעותיו למעלה
 חד שיעורא הוא

Both measurements are of equivalent amounts.

OR because למעלה ולמעלה מעיקר אצבעות ולמעלה, upward toward the fingertips, but rather למטה מדידיה

It means from the beginning of the fingers downward until the beginning of the hand, which is precisely the measurement of מלא פיסת היד, the palm;

11

חזקיה כמאן?
 מאן פיסת היד

לא כר"מ ולא כרבנן
 מאיר קצביות מאן חפניו

2 explanations in which חזקיה כבי מאיר DOES concur with

Either...

מלא קשרי אצבעותיו למעלה
 מלא פיסת היד
 חד שיעורא הוא

OR...

מעיקר אצבעות ולמעלה
 למטה מדידיה

From the beginning of the fingers until the beginning of the hand
 Precisely the measurement of מאן פיסת היד